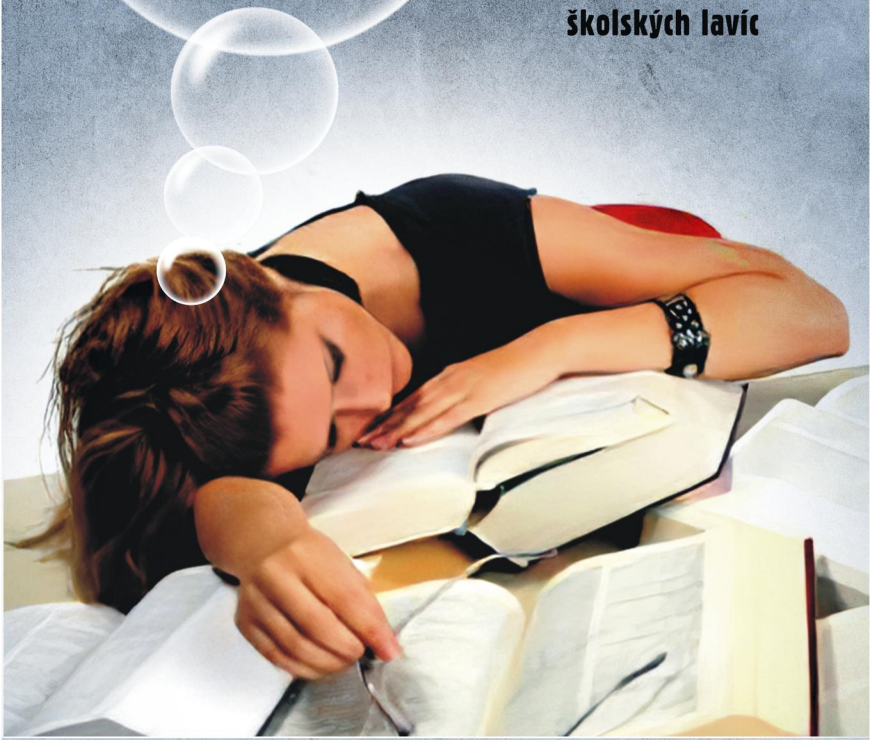

Gustáv Murín

ROK SKÚŠOK

román z ešte drevených
školských lavíc

ROK SKÚŠOK

Román z ešte drevených školských lavíc

Gustáv Murín

REKORDÉRI

Gebulák už zase stojí pod vlečkou a tvári sa nechápavo, keď ho Bacil už najmenej desiaty krát vyzýva, aby sa konečne ráčil zapojiť do výrobného procesu. Od začiatku smeny zachováva tento nešťastník prostý, nemenný, úsporný kolobeh vopred známych pohybov a životných pochodov. Dal by sa rátať aj na štoky chmeľu, čo sú povrazce tejto vzácnej pivnej plodiny práve dovezené z chmeľnice. Teraz, kým Bacil na dopravník nad sebou zahákne prvých päť, bude zvädnuto postávať pod vlečkou a symbolicky naznačovať pokus vyšplhať sa hore. Medzi šiestym a siedmym srdcervúco vzdychne, otočí sa, zmizne za rohom a do štrnásteho chmeľového štoku sa celkom najpravdepodobnejšie túli k pumpe na dvore a dopĺňa svoj dehydrovaný organizmus životodarnou vlhokou. Už od rána nepociťuje žiadnu inú potrebu, odmietol raňajkovať, obedovať a večer vopred venoval na dobročinné ciele. To všetko vďaka ´šarkaniemu mlieku´ – čiže borovičke – na ktorú sa včera spolu so Žltým vrhli tak dravo, že keď sa Bacil objavil v izbe, bolo už nielen neskoro, ale aj najvyšší čas poskytnúť im kamarátsku prvú pomoc. Kým zaspali, Gebula ešte stihol slabnúcou rukou poslať vzdušný bozk svojmu záchrancovi a prezradiť mu, že takto sa mu to páči, lebo s nasadením vlastného zdravia splnili heslo večera ´Triezvych nás nedostanú´. Teraz by si na heslo asi nespomenul, ostatne je otázne, či vôbec berie na vedomie, čo sa okolo neho deje.

„Piť!!“ tlačí zo seba Gebula umierajúcim hlasom a chystá sa odsypať smerom k pumpe. Vôbec neberie na vedomie Bacilove posledné a predposledné vážne varovania.

„Pozri, Gebuláčik môj najdrahší, máš tu isté povinnosti. A buď vylezieš sem hore a dáš sa do nich... alebo ti takú vypálím, že budeš mať z nosa popolník!!!!“

„Kótkotkotkodááák... kot... kot... ko... dááák...“

Gebulák očividne ožil a svojim kotkodákaním povýšil debatu na vyššiu, adrenalínovú úroveň. U Bacila sa prejavuje tzv. saponátnym efektom, obvykle viac pení ako rozpráva.

„Počúvaj, ty pribrzdenec...“

Bacil nedokončí, lebo menovaný pribrzdenec sa náhle začne škriabať na vlečku. Kým sa Bacil v rýchlosti rozhodne pre najlepšiu variantu prípadného pästného súboja (že by začal byť Gebula fajnový na reči?), ozve sa dotyčný ľudskou rečou a zblízka.

„Na Bacil, vypál si zobák, ja zatiaľ niečo porobím.“

Tak takto sa začínajú klasické Gebulákové uzmierovacie fáhy. Niečo ako fajka mieru. Lepšie je prijať, človek nikdy nevie, čo by ešte mohlo osvietiť tú jeho hrboľatú mozgovňu.

Z otvorenej brány česačky (kde sa štoky zavesia na reťazový dopravník, ktorý ich dopraví k česákam rotujúcim ako v auto-umyvárke, čím strhnú šišky chmeľu na triediaci pás) zo vzdialenosti desiatich metrov je na pracujúceho Gebuláka celkom pekný pohľad. Rozhodne krajší ako na nepracujúceho Gebuláka zblízka. Na vlečke treba kmitať, dopravník s lapákmi ide rýchlo a kým sa človek zohne, vyloví z hromady pod sebou štok chmeľu, oslobodí ho zo spletenca ostatných, zdvihne jeden koniec k lapáku a zahákne, už po koľajničke hrkoce ďalší lapák. Gebulákovi chvíľu trvá, kým sa na vlečke udomáčni a začne chytať tempo. Sám stihne človek zachytiť

tak každý druhý lapák, Bacil popri tých výzvach k pracovitosti lovil približne každý tretí.

„Fajčíme, fajčíme?!“

Dudriena! Iným slovom dozorkonajúca profesorka. A asi pekne našťvaná, keď si dala tú robotu obehnuť celú česačku a prihovoriť sa Bacilovi od chrbta.

„Už zase sa flákaš, čo?!“

Bacila zarazilo hlavne to ´zase´.

„Ale ja ne...“

„Už je najvyšší čas, aby si sa od rána prebudil a konečne začal robiť!! Snád si nemyslíš, že to Peter urobí všetko za teba?!“

Ťahá Bacila k vlečke a vyčítavo bodne prstom smerom ku Gebulovi, ktorý už stihol pohotovo nasadiť výraz zmoreného úderníka.

Dudriena sa dostáva do varu.

„Som len zvedavá ako sa dnes k tým pätnástim metrákom dopravujete, ale si zapamätajte – normu urobíte aj keby ste mali na tej vlečke nocovať!!!“ Kým odíde, nezabudne ako obvykle dodať, „A neprajte si ma!“

„My si vás neprajeme,“ dodá ako obvykle Gebula, ale našťastie tak rozumne, že ho cez hluk rozbehnutých strojov počuje len Bacil.

„Nejaká moc múdra, čo?“ Skúša to Gebulák znova, ale Bacilovi sa nechce ladiť rovnaká vlnu. Gebulákova zrada je dočasne nenapraviteľná.

„Už som ti rozprával, ako som minule šiel v tej električke a jednej pani vypadla päťkoruna?“ Gebula skúša náhle napätie zahovárať, ale Bacil sa tvári neprístupne. Ale Gebula je vytrvalý. „No tak proste idem v električke a tej pani vypadla

päťkoruna, tak jej ju zdvihnem a ona na mňa začne, že vraj jej vypadli dve a že tam ešte jedna musí byť, no takéto reči... tak som jej pridal radšej vlastnú, veď vieš aký som somár.“

„Si somár.“

„Ale tá pani vystúpila a nechala tam kufor. Tak som sa na to chvíľu pozeral a potom, že ma tak naštvála, zobral som ho a doma sme ho s matkou otvorili.“

„A ďalej?“

„Čo ďalej?“

„No, do kelu, čo bolo v tom kufri?!“

„No taký somár zvedavý, ako ty!!“

Gebula sa úžasne baví a Bacila sa chytá vražedné triaška. V okamihu, keď to vyzerá, že dnešný výber svetového humoru nebude mať konca, Gebula náhle zvažnie a celkom seriózne prehodí:

„Ale čo sa týka tých pätnástich metrákov, to je predsa totálne podceňovanie súpera.“

Miesto odpovede, hlboké Bacilove mlčanie.

„Vážne, fakt vážne si myslím, že to bude pre ňu šok, keď pridáme.“

„Aj pre mňa to bude šok, keď pridáš.“

„Ale vážne.“

„No, vážne.“

„Myslím, že bude nešťastná z toho ako rýchlo pridáme!“

Bacil už radšej nehovorí, len pozerá. A ten netvor Gebulák skutočne robí!

Žiadne divoké pohyby, žiadne veľké skákanie, dychčanie a vypúlené oči. Rytmus. Znovu a znovu ten istý pohyb. Presne vypočítaný, chytiť naisto, po pamäti, a podať ďalej. Bacil prepotil čapicu. Gebula sa za chvíľu vzdal svojej bielej gumenej bundy, ktorú na začiatku brigády osobne vyfasoval a o ktorej si myslí, že je v nej úžasne krásny. Bacilovi skôr pripomína larvu v kukle a teda osobne má Gebuláka radšej nezakukleného.

„Čo vám šibe, veď nestačíme na páse!“

Malá Fifina sa rozhadzuje pod vlečkou a tenkou fistulou sa pokúša upozorniť na seba.

„Veď nestačíííime!“

„Tak stačte a bude pokoj!“

„Áááááale, my...“

„Čóóóóó?? Nepočujúééééé!!“ Bacil sa trepe k bočnici na dôkaz ochoty a trápi Fifinu vytrvalým vyrevovaním, že „nepočujúéééééééé“. Jasná perspektíva veľkej zábavy, keby to Gebula nepokazil tým, že zahákol ďalší štok. Úsmev Bacil opustil hneď po zistení, že sa do štoky zamotal nohou a napriek záchranným pokusom, v ktorých pohotovo uplatnil všetky dva nacvičené údery karate (z toho jeden smrteľný), drôt s ovinutým chmeľom odmieta poslušnosť a neúprosne ho ťahá z vlečky.

„Jého, Fifinka, podaj kliešte.“

„Čóóóóóóó?“

„Do pilín, kliešte!“ Ťažko sa vysvetľuje, keď pri tom človek poskakuje na jednej nohe, snaží sa držať balanc a trpezlivo sa dožaduje čohosi, čo tu už dávno malo byť.

„Kliešte, klieštiky, kliéééééééštééééééé!!!“

„Nepočujééééém!!!“

Plesk! Bacil ešte stihol zachytiť Gebulov prekvapený pohľad. Taká čudná socha po facke, v jednej ruke štok, druhá vystrčená k dopravníku a cez rameno dve pingpongové loptičky miesto očí.

„Čôóóóóó?“ Fifinina starostlivosť nepozná hraníc. Chystá sa obšťastniť Bacila svojou účasťou práve v okamihu, keď ten bezmocne rozpleštený na lopatkách uvažuje ako tejto drobnej, dobráckej a dobrosrdečnej osobe povedať niečo strašne sprosté nejakým strašne slušným spôsobom.

„Ále...“ Ešte šťastie, že je v česačke taký veľký hluk. Na dlhšiu výmenu názorov aj tak nie je čas.

Tak sa zabrali do práce, že si ani nevšimli gazík s olovrantom. A to boli Gebula s Bacilom pri ňom doteraz skoro vždy prví. Prestávka je tak trochu idylka. Odrazu je ticho, ľudia sa motajú po linke a hľadajú miesto, kam by sa najbližšiu štvrťhodinu usadili, zošrotovali svoj prídela jedla a na nič moc vážne nemysleli. Podľa Bacila ideálna chvíľa na naočkovanie epochálnych nápadov.

„Už si to počul?“

„Čo?“ Gebulovi to pri epochálnych nápadoch vždy trochu neskoro zapína.

„No, koľko máme.“

„No normálne je to takých osem-deväť, teraz by to mohlo byť dvanásť metrákov.“

„Devätnásť, kamoško, devätnásť!“

„Koľko?!“

„Devätnásť aj nejaké drobné.“

„To sú veci, to sú veci...“

„Počúvaj...“

„No...“

„... krísta, nerýp sa v tom nose, nemôžem sa na to pozeráť!“

„Čo?“

„Ale... počúvaj, čo keby sme urobili rekord. Maximum je tu zatiaľ tridsať.“

„Ja sa kvôli Dudriene nestrhám!“

„Čo si na city? Dudriena s tým nemá nič spoločné, len tak.“

„Rozhodne protestujem!“

„Aspoň kým nám to ide, normálne máme predsa o takomto čase už najmenej polhodinu prestojov. Aj dievčatá sú za, že Fifi?“

Teraz je každý spojenec dobrý.

„No jasne, však skúsme koľko urobíme.“

„Neprehovárajte ma, stojím za mnou celá pokroková verejnosť!“

„Doviezli vlečku.“ Na Gebuláka treba ísť príkladom, to je jasné. Chvíľu ešte stráca čas vyrábaním špáradla zo zápalky, potom zasnene loví zvyšky olovrantu medzi zubami, načo s výrazom drobného slovenského miliónára prejde plynulo na čistenie nechtov. Nedokončí, zdvihne sa, dovalí k vlečke a vyšplhá hore.

„Prajete si?“

„Ved' som ti hovoril, že ma netreba prehovárať.“

Kým dievčatá dojedia, stihnú Bacil s Gebulom uvoľniť drôty priečne zväzujúce vlečku a zaplniť dopravník až pokiaľ to ide.

Niečo tu celý čas chýbalo, ale až teraz je jasné čo, vlastne kto – Dudriena.

Objavila sa hneď po spustení linky, pripravená zasiahnuť, aj keď presne nevie proti čomu. Chvíľu podozrievavo postáva, ale aj ju to odrazu chytí: „Výborne, chlapci, do toho!“ Obchádza linku a dodáva síl ako pani domáca povzbudzujúca cez kľúčovú dierku milostný zápal svojich podnájomníkov. Občas príbehne oznámiť skóre.

„Dvadsaťdva!“

„Hm.“

„Do toho!“

„Uf!“

„Dvadsaťpäť!“

Veľa nerozprávajú, pracujú rýchlo a mlčky. Keď sa už človek dostane do rytmu a frčí si to konštantnou rýchlosťou, je čas aj trochu porozmýšľať. Len tak, v tichosti, všetko, čo sa v mozgu za dlhý čas premlelo, teraz mimovoľne vychádza na povrch. Je to lepšie ako dlhé spýtavé pohľady do diaľky a múdry výraz vo vykradnutej lebke. Možno akurát vtedy, keď si človek mysliteľsky podoprie bradu, priškrtní tam niekde pod sánkou nejakú tepničku a celé tá veľká mozgovňa vypne prúd, je tam tak pekne, útulne, všade tma a ticho, myšlienky zlomyseľne pochrapkávajú a človek, aby sa celú dobu vyhradenú na geniálne objavy, zháňal po poistkách.

Stále ten istý kolotoč. Vlečky, štoky, rýchle, presné, pravidelné pohyby. Občas tiché striedanie. Prázdna vlečka býva obvykle vydýchnutím. Prejsť sa rozvážne, pozbierať opadané kúsky chmeľu. Teraz nie, zdržuje. Vonku čakajú ďalšie. Dnes sa aj chalani na chmeľnici prekonávajú.

Ratatata! Česačka nevydržala. V rýchlom slede naukladané strapce štokov sa zamotali do rotorov. To sa dalo čakať. Bacil s Gebulom vešajú po dva do lapáka miesto jedného.

„Jéžkovibrejle, kluci, zase to nepřeháňejtej,“ buble mechanik.

„A opravíte to skoro? Už máme dvadsaťdeväť, len aby to bolo skoro!“

Dudrienu to zobralo, pomaly je rozpálenejšia než my.

„Počul si to?“ fučí Gebula.

„Čo?“

„Veď ju tá naša makačka vôbec neštve! To ma štve.“

Dievčatá sú prestávke skôr rady, takéto tempo im dáva zabrať. Jediná Jana má ešte silu pomáhať ostatným.

Mechanik chvíľu namrzene brble na plošine pri rotoroch, ženie oboch pracantov hore, aby si pozreli, čo všetko spáchali. Ale aj on sa ponáhľa, akoby nechcel zaostať. O chvíľu dá signál a spustí všetko nanovo.

Ďalšia vlečka a zase všetko odznova. Pohybujú sa už s pravidelnosťou pendloviek, nástenných hodín s kyvadlom, čo sa rytmicky kýva zo strany na stranu. Presne odtiaľto a len potiaľto, podvedome, nevnímajúc okolie, ani čas. Znovu a znovu ten istý, automaticky vykonaný pohyb. Rytmus ako v tanci. Presný počet krokov aj s taktami naprázdno.

Posledná vlečka im prebehla pod rukami a ani veľa kriku nenarobili. Celý čas sa hnali, matne si predstavovali cieľ a odrazu je tu cieľ, aj chvíľa na vydýchnutie, a človek necíti nič, len prázdno v rukách a dlane s odtlačkami tisícich rovnakých dotykov.

„Tridsaťdva, tridsaťdva, to sa musí zapíť!“ Jediná Dudriena si zachovala elán až do konca, ani upozornenie na všeobecné zákazy ju neodradilo. „Však na jedno pivo môžeme ísť, to vedenie brigády predsa povolilo.“

Vedenie vyhradilo už v druhý deň chmeľovej brigády optimálnu dávku brigádnickej radosti – jedno pivo na hlavu a deň. A aby sa brigádnikom lepšie počítalo, zabezpečili aj každodennú prítomnosť službukonajúceho profesora v krčme.

Dudriena to myslela dobre, ale na logiku Pigmentáka nemá. Pigmenták je nový telocvikár s kvapku tmavšou pleťou, než býva v týchto končinách zvykom, proste exot a čerstvý idol žien. Práve v rámci služby vyhadzuje posledných vytrvalcov od zdravotnej dávky. Nových návštevníkov zastavuje už vo dverách.

„Prišli ste neskoro, vypadnite!“

„Ale my sme museli prísť neskoro, lebo sme robili až do konca!“ Obyčajne sa polhodinu pred koncom poobedňajšej smeny všetko vypína a upratuje.

„Mňa to nezaujíma!“

„Hneď to vypijeme,“ Gebulák sa už pokúša predrať k pultu. Je to vlastne somarina, keby si chcel pre seba zohnať pivo, tak povie chalanom, čo už sedia vnútri, alebo stačí naznačiť krčmárovi, ktorý za super-chmeľovú prirážku „čapuje“ aj pri zadných dverách. Ale tu ide predsa o ten fór, že by bolo smiešne, po takej makačke,

prísť aj o to, čo sa priznáva komukoľvek, či už robil, alebo nie. A ak nerobil, tým lepšie preňho, mal aspoň viac času zohnať si na čo len dostane chuť.

„Vypadnite!“ Pigmenták začína byť nervózny, chytí Gebuláka a vysotí ho von.

„Šaňo, ale oni urobili rekord!“ pokúša sa zastávať Dudriena.

„Ja sa nezbláznim!“

Keď letel aj Bacil, prestal sa na chvíľu ovládať a potáral zopár takých tých nerozumne rozčúlených rečí. Ráno sa vďaka tomu z oficiálnych prameňov dozvedel, že bol opitý, nepozdravil profesora, dávil pri ubytovni a nevedel si nájsť na izbe posteľ.

V ten večer o tom ešte nevedel a proti všetkej logike sa spolu s Gebulákom na ubytovňu a do postele predsa len dostali. Skôr než oni tam už prišla správa o rekorde aj s náležitým komentárom. Podľa neho to bol buď omyl váhy, alebo podvod, ktorý vyrobila Dudriena, aby sa mohla predviesť, alebo si Gebulákova a Bacilova partia privolala na pomoc ostatných z triedy, alebo natiahli pracovný čas, alebo... tých možností je viac, a všetky majú spoločnú snahu byť múdrejšie ako skutočnosť.

Na izbe privítalo Bacila s Gebulom nezvyklé ticho. Všetci už zaľahli, alebo sa motali medzi posteľami. Zapadli aj tí dvaja, zhaslo sa a Gebula nabral dych na pravidelné večerné vysielanie Rádia Istanbul. Na vysielanie sa, podľa nálady, napájajú stanice najrozličnejších národností a vlnových dĺžok, reprezentované jedným, či niekoľkými mutujúcimi hlasmi z ostatných kútov izby. Vo vrcholných okamihoch, kedy sa do vysielania zapája všetkých tridsať amatérskych hlásateľov, čím sú ubytovacia kapacita izby, aj register rádiových staníc, plne vyťažené, dochádza k nenapodobiteľnej kataklizme zvukov, pazvukov a dokonca aj spevu.

Dnes večer je však v éteri čudne pusto, až na niekoľko snaživých hlasov, ktoré sa pridali k vysielaniu pre národnostné menšiny. Gebula sa práve pokúsil zdvihnúť úroveň programu reláciou „Čo starého vo svete“, v ktorej len náhodou päťkrát spomenul istá rekord istej nemenovanej partie na istej nemenovanej česačke kdesi v strednej Európe, keď im niekto z horných postelí stihol trochu príliš nahlas prezradiť novú prezývku: „Šplhoši!“

Nie je to až taký veľký problém. Chlapca to prešlo a keď sa trochu zamyslel, dokonca sa ospravedlnil. Ale pokazilo to vysielanie. A Gebula sa akurát chystal šiesty krát zahlásiť tú zaručene čerstvú správu podfarbenú navyše presvedčivým Bacilovým prednesom sladkého hitu vlastnej produkcie v trnavskom nárečí „Lúbym ta“.

RÁDIO ISTANBUL

Pigmenták od istej doby nemá rád Rádio Istanbul, lebo vysielala po večierke a to sa mu nepáči. Najviac ho asi štvie, že vlastne na sto percent nevie, či to vysielajú Bacil s Gebulákom, alebo niekto iný, pretože Rádio Istanbul vypne vždy desatinu sekundy predtým, než sa Pigmentákovi podarí vpáliť do miestnosti. A to už vyskúšal všetky možné spôsoby od nenápadného vplíženia, cez prepad až po postávanie pod oknom. S určitosťou ich teda ani nemôže potrestať a to mu iste kazí dobré trávenie a prebúdza ho do bezútešných chmeľových rán s pocitom krivdy a neúspechu. Pod tlakom iných kultúrnych príležitostí by Rádio Istanbul už asi dávno zaniklo, nebyť

tohto najvytrvalejšieho a najvd'áčnejšieho poslucháča, kvôli ktorému bola priam radosť zaviesť napríklad večernú chvíľku arabskej poézie s obľúbenou znelkou „Hallámmahalláááhpigment'áááák - gong!“. Práve túto reláciu si obľúbil až do nepríčetna, nakoľko ju aj najviac počuť a keď sa zvonivé „Halláh...“ rozozvučí miestnosťou znásobené ozvenou tridsiatich ochotných hlasiviek a víťazoslávne vtrhne na chodbu, dá sa v pevnej norme 5,4-5,6 sekundy čakať všetko od náhleho vtrhnutia do dverí až po nervózne kašľanie pod oknom. Štvrtý vysielací večer sa však Bacil s Gebulom mali dočkať skutočne prevratného činu. Na signál „Halláh...“ nasledovala ako obvykle prudká razia, krátky výsluch, päťminútový prejav, hrôzostrašné výkriky vrhané do očí davu, nápor hrozieb premiešaný ovzduším slz v publiku, potom otočka, Pigment'ák zhasol, tresol dverami a - zostal v miestnosti. Bol to šok. Na niečo podobné nemali vypracovaný žiadny plán s ústupovými variantmi, nikto vlastne netušil, o čo kráča, a kým sa pred Bacilom oproti oknu v tichosti nepreplížila čierna postava, ani celkom neveril hláseniam posteľovej pošty. Gebulák sa vedľa akurát nadychoval na znelku ďalšej relácie, keď čierna silueta zreteľne zakotvila pred ich posteľami a hrozivo vyčkávala. Zboku bol celkom pekný pohľad na to ako Gebula od prekvapenia vädne a miesto znelky vydáva len kradmé zvuky pneumatiky kľúčujúcej výlohou sklenárstva. Hlavička sa mu scvrkla na povestný indiánsky preparát, len dve vyvalené buľvy svetielkovali do noci, ako sa úporne pokúšal rozoznať, čo to má vlastne pred sebou. Trvalo to krátko, proste len taká momentka, ani Pigment'ák sa ešte nestihol poriadne zorientovať, keď sa náhle v smere od Gebuláka ozval príšerný výkrik, neartikulované bublanie a potom: „Jéééhó,

chalaníí, pomóóóc, chalošííí, niekto tu jééé, pomóóóc, zlodééééj alebo čoóó,
zažnitééééé, ja sa bojím!!“

Proste bomba. Ani Bacil, nie to ešte Pigmenták, nestihol zareagovať a už tu bolo odrazu plno svetla, veľký krik, niekto sa prebúdzal a pýtal sa „čo je, čo tento, čo sa deje“, do toho chechot niekoho z horných postelí, sprava obrovská Gebulákova papuľa a navrch nešťastný Pigmenták, chvíľu úplne paralyzovaný, len tak postával medzi rozvešaným prádlom v strede miestnosti a sipel „Kto to... to zažol, kto zažol, zhasnúúúť!!!“. Tma, zmätok a zase Pigmenták „Zažnúť, kto to zha... kto sa to tam s tým svetlom babre, zažnúúúť!!“. To sa z Gebuláka dala rozoznať už len ofina a pod dekou hrozné pazvuky, ktoré mali predstavovať vystrašený smrteľný chrapot prepadnutej obete, ale nebolo to nič iné ako príšerný, nezadržateľný, kakofonický, burácajúci Gebulákov chechot. Bacil sa nesmial, skôr bol z toho všetkého ešte tuhý, zvlášť, keď mal to potešenie sledovať Pigmentáka ako v krátkej dobe stihol vystriedať v tvári všetky farby spektra aj s odtieňmi, ako rastie, ako sa obrovitánsky zväčšuje, napína a ako zase ticho vädne, a len tak nekonečne dlho zaostruje ten svoj röntgenový pohľad pod Gebulákovu deku, aby celkom naisto a bez akýchkoľvek pochybností konečne rozoznal či sa Gebula rehoce, alebo klepe strachom. V tom mu Gebula celkom družne pomohol, lebo sa odrazu vynoril nad dekou ako plavec s posledným dychom, zavyl „baúúú háááách“, a zase sa ponoril. To už bolo aj na Bacila moc, prestal Gebulu kopať do členka, zavyl, zalapal po dychu a s „baúúúú“ sa ponoril pod svoju deku. Nie je jasné ako Pigmenták vypadol, len veľmi rýchlo zhaslo svetlo, a potom už bolo počuť len „baúúúú hááách“ a pravidelné lapanie po dychu.

Na rozdiel od Gebulu, Bacila smiech veľmi rýchlo prešiel. Možno preto, že má bujnejšiu fantáziu a zlovyk domýšľať si perspektívy najbližšej budúcnosti. A v tomto prípade mu nevychádzalo nič povzbudivé. Pigmenták si rozhodne neodpustí náležitú odvetu.

A skutočne, stačili dva dni a príležitosť mu doslova vbehla do náručia. Teda príležitosť v podobe na smrť vydesenej Fifiny, ktoré práve vypálila z chalanskej izby hnaná raketovým pohonom spravodlivého rozhorčenia a manifestačnej cudnosti. Pravdupovediac Fifina to trochu prehnala, nič tak strašné sa nedialo. Len chalani sa trochu rozšupli po oficiálnom večernom programe pri spoločnej vatre a keď ich po večierku zahnali do izby, rozhodli sa pokračovať v načatom večeri svojpomocne. Pritom, prirodzene nesmel chýbať ani Gebulák. Zrejme v najlepšej vôli dodať záveru večera neodmysliteľný zlatý klinec, vyskočil na stôl s rozkýval svoje kypré boky do tajuplného bokášového tanca, ktorý sám označuje, ako „lolo“. To by ešte nič nebolo, ale so stúpajúcimi obrátkami Gebulákovho brušného tanca, pripomínajúceho skôr elektromagnetické vlnenie neistej dĺžky a nadpriemernej šírky, stúpala aj nálada publika a keď Gebula „sľaby krásna Mary“ zhodil zo seba košeľu, prepuklo v izbe neopísateľné nadšenie. Gebula, sám netušiac blížiacu sa katastrofu, pokračoval v produkcii za nadšeného povzbudzovania osadenstva izby, až kým neostal len v trenírkach a deravých pásikavých ponožkách. Už tento pohľad sám o sebe poskytuje strhujúci umelecký zážitok, veď Bacil sa pri niečom podobnom raz dokonca topil! To sa po jednom vydarenom večierku rozhodol zvyšok vytrvalcov a vytrvalkyň nad ránom osviežiť preplávaním blízkeho jazera. Pre absenciu cudzieho publika v úbore „všade bez“. Nešťastnou nehodou sa Gebulák dostal na breh v okamihu, keď

Bacilovi chýbalo ešte dobrých dvadsať metrov. Zdalo sa, že sa už nezachráni. Vydaný napospas nezadržateľným kŕčom a tetanickým záchvevom bránice, mlátil Bacil, hnaný pádom sebazáchovy, okolo seba rukami a v prestávkach medzi ponoreniami vyhlasoval niečo ako „hehe-lup, hehe-lup“. Proste, vidieť uprostred vody Gebulovo kypro-ružovkasté vláčne telo rozmarného barokového anjelika, korunované navyše amorfnou mozgovňou, je naozaj životu nebezpečné. Bacilovi dalo veľa námahy zavrieť oči, zúrivo sa pokúsiť zabudnúť na obraz pred sebou a z posledných síl doplávať.

Teda asi v takomto štádiu sa nachádzal Gebula v okamihu, keď sa medzi dverami zhodou záhadných odolností objavila Fifina. Nešťastnica, práve v ten večer si zmyslela, že sa s Gebulákom musí o niečom seriózne dohodnúť. Lenže aká serióznosť v deravých ponožkách?! Práve vo chvíli, keď začala rozoznávať, kde sa vlastne ocitla, zahájil nič netušiaci Gebula posledné kolo svojej produkcie. Iniciatívu však tentoraz prebralo rozvášnené publikum a nešťastný Gebula v podstate už len bojoval o posledné kúsky bielizne. Divoká scéna – rozpálené davy posmeľujúce sa burácavými výkrikmi a nad tým na stole strapatý, ružovkastý príznak Gebula márne zápasiaci s nepochopením zdivočených divákov o svoju umeleckú tvár. Ani najrafinovanejší režisér by nedokázal vrhnúť do tejto tragédie začínajúceho brušného tanečníka väčší tromf ako Fifinu. To pochopili aj tí, čo stáli najbližšie, a ochotne ju postrčili až ku stolu. Čím viac sa k nemu blížila, tým viac hamovala a priam kvadraticky v nej rástlo podozrenie, znásobované varovnými signálmi vštepovanými rodinou od ranného detstva. Keď konečne zastala zoči voči, teraz už zúfalo vreštiacemu Gebulovi a jeho červeným trenírkam, nezvratne dospela k záveru, že sa

stala obeťou čohosi síce nepochopiteľného, ale určite nebezpečného. V okamihu prekričala aj Gebulovu sirénu a vyrazila z miestnosti. Na vine mohla byť len hyperfunkcia predĺženej miechy a skrat v nepodmienených reflexoch, pretože Fifina naozaj unikala s presvedčením, že sa zachránila prinajmenšom pred kultovým znásilnením. Preletela zdesene chodbou, na nešťastie práve do náručia Pigmentťákovi. A tomu nebolo viac treba.

Najhoršie je, že nachytil Gebuláka doslova in flagranti. Ono je problém vysvetľovať čosi zo stola a v skromnom oblečení, aj keď sa Gebula chytil spásonosnej teórie, že takto sa najlepšie opravuje žiarovka. Teória dobrá, horšie, že žiarovka neprejavila záujem o spoluprácu, svietila až prehnane snaživo a navyše sa nachádzala dobrý meter z dosahu nešťastného Gebulu.

Debata bola krátka, známe fakty doplnil Pigmentťák len presvedčením, že to postrkovanie Fifiny má na svedomí Bacil, diskusia prebehla bez príspevkov, takže výslednému hodnoteniu (obaja sú podozrivé živly a zaslúžia si exemplárne potrestanie) sa už nie je čo čudovať.

Nie je to radosť, Pigmentťák sa má konečne na čom vyburíť a je viac než isté, že v tejto malej vojne prímerie neexistuje a zajatci sa neberú.

Večer sa Gebula síce naladil na obvyklú frekvenciu, ale odznela len jedna krátka prednáška na tému „Zvýšené zastúpenie pigmentu v pokožke ako znak nevyliciteľnej pripečenosti“, nikto sa nepridal k „Voľnej tribúne“ a vysielanie skončilo tichým konštatovaním, že Rádio Istanbul utrpelo ťažkú ranu. A na veľkú Pigmentťákovu radosť sa z nej až do konca chmeľovej brigády nespamätalo.

PRESEDA A VEČIEROK

„Daj si, budeš povoľnejší!“

Gebula nalieva Bacilovi a ten sa mu na revanš zo samej vďačnosti už pol dňa márne snaží naznačiť, že by mal myslieť aj na iné, podľa Bacila, takmer dejinné skutočnosti.

Zmätok prvého pochmeľového týždňa v škole využila triedna na voľbu nového triedneho výboru – čo je obvykle bezbolestná jednohlasná záležitosť. Lenže tentoraz sa malo ukončiť predsedovanie bláznivej Františky, ktorú v prvom a druhom ročníku zvolili chalanskou väčšinou kvôli srande a Komárovmu nápadu. Dva roky jej predsedníckych snáh nezanechali na triede a nakoniec ani na Františke výraznejšie stopy a tak sa nová triedna rozhodla pre radikálne zmeny. Za predsedu už pred prázdninami vybrala Bacila, ale v poslednej chvíli zakandidovala ešte Gebulu a nakoniec aj Chudáčika Glo-glo. To je ten smutný chalan v prvej lavici, ktorý sa stále ľutuje. Najradšej sa tvári, že číta alebo spí, tajomne a pribľblo sa usmieva, maniak na šport, v ktorom márne vyskúšal už asi všetky mysliteľné disciplíny, a o ktorom vie rozprávať až do úplného vyčerpania poslucháčov v blízkom i ďalekom okolí. V rámci šírenia osvetu je schopný zaspievať celú platňu z oboch strán a vyrozprávať do detailov každý film, ktorý videl, pričom námietky, že ste náhodou práve tento film videli, a v jeho podaní ho počujete už najmenej štvrtý krát, sa neberú do úvahy. Zdá sa, že to robí zo šetrnosti. Veď päť alebo šesť korún je predsa len kapitál a keď ho už človek obetuje, nech aspoň známi vedia, že je kultúrny a že sa vyzná. Chudáčik sa aj